

Veiligheidsplan

Noodopvang vluchtelingen

Enschede

De Noordmolen

Titel: Veiligheidsplan noodopvang vluchtelingen Enschede

Versie: 03-06-2022

Documenteigenaar: Gemeente Enschede

Voorwoord

Het maatschappelijke belang van het veilig en ongestoord kunnen uitvoeren van de opvang vluchtelingen is groot. Het opstellen, vaststellen en in praktijk brengen van een veiligheidsplan draagt hieraan bij. Door het opstellen van een veiligheidsplan ontstaat inzicht in de specifieke risico's bij de opvanglocatie, waardoor passende en doeltreffende veiligheidsmaatregelen getroffen kunnen worden en een passende organisatie- en communicatiestructuur van de veiligheidsorganisatie opgezet kan worden. Het veiligheidsplan kan tevens dienen als document om betrokkenen te informeren over de relevante veiligheidsaspecten bijhorende de opvang.

Het veiligheidsplan is opgesteld door de gemeente Enschede in samenwerking met:

- Veiligheidsregio Twente, veiligheidsbureau
- Politie, district Twente
- Brandweer Twente
- GHOR Twente

**Deze notitie is een uitgebreide samenvatting van het
'Veiligheidsplan Noodopvang vluchtelingen Enschede Noordmolen'.**

Inhoud

Voorwoord	2
1. Inleiding	4
1.1 Introductie	4
1.2 Uitgangspunten	4
2. Toelichting locatie noodopvang	5
2.1 Algemene gegevens.....	5
2.2 Beschrijving doelgroep	5
3. Organisatiestructuur	8
3.1 Beschrijving organisatie (organogram).....	8
3.2 Taken en verantwoordelijkheden sleutelfunctionarissen	9
3.3 Herkenbaarheid.....	9
3.4 Externe communicatie	10
4. Samenvatting risico-inventarisatie	11
4.1 Brandveiligheid:.....	11
4.2 Openbare orde en Veiligheid;	11
4.3. Verkeer:	11
4.4. Gezondheid:	11
Bijlage 1 Omgevingsbeeld	15
Bijlage 2 BHV Ontruimingsplan	16

1. Inleiding

1.1 Introductie

Op 24 februari 2022 is Rusland Oekraïne binnengevallen. Hierdoor zijn veel Oekraïners ontheemd geraakt. Zij hebben toevlucht gezocht in de lidstaten van de Europese Unie, waaronder Nederland. Op vrijdag 4 maart zijn de voorzitters van de Veiligheidsregio's door het Rijk gevraagd de opdracht op zich te nemen om ieder voor hun eigen regio de organisatie van de opvang van Oekraïense vluchtelingen samen met de gemeenten op zich te nemen.

Op 1 april is de regeling opvang ontheemden Oekraïne van kracht geworden. Hiermee wordt aan burgemeesters formeel de wettelijke taak opgelegd om te voorzien in de opvang van ontheemden uit Oekraïne en om daarbij voldoende opvangplekken te realiseren. Deze wettelijke taak/verplichting wordt gebaseerd op noodrecht (de Wet verplaatsing bevolking, Wvb) vanwege buitengewone omstandigheden.

De gemeente Enschede voorziet hierin door onder andere deze opvanglocatie beschikbaar te stellen. Het voorliggend veiligheidsplan is gericht op de locatie De Noordmolen in Enschede.

1.2 Uitgangspunten

De regeling opvang ontheemden Oekraïne van het Ministerie vormt het uitgangspunt voor dit veiligheidsplan.

De veiligheid, leefbaarheid en beheersbaarheid op en rondom de opvang dienen gewaarborgd te worden. Dit geldt voor zowel de tijdelijk bewoners van de opvang als voor de direct omwonenden en bedrijven.

In dit plan worden daarvoor de preventieve maatregelen uiteengezet. Daarnaast moet duidelijk zijn hoe gehandeld dient te worden bij calamiteiten in en rondom de opvanglocatie. Goede en adequate communicatie is daarin een belangrijke succesfactor.

De gemeente Enschede is eindverantwoordelijk voor de Noodopvang en (de uitvoering van) het veiligheidsplan.

Vergunningen:

- Op korte termijn wordt een gedoogbesluit genomen. Het veiligheidsplan is een belangrijke basis voor de gedoogbeslissing. Hierin staan acties en maatregelen die erop gericht zijn om tot een verantwoorde en veilige situatie te komen. De acties en maatregelen uit het veiligheidsplan worden dan ook als voorwaarden in de gedoogbeslissing opgenomen.
- Er is door Brandweer Twente een brandveiligheidscontrole uitgevoerd en een advies uitgebracht met aanbevelingen. Met de brandweer is overeengekomen dat er een melding brandveilig gebruik wordt ingediend.
- Er wordt nu een aanvraag voor een tijdelijke omgevingsvergunning voorbereid voor het afwijken van het bestemmingsplan. Deze aanvraag wordt binnen enkele weken ingediend bij de gemeente.

2. Toelichting locatie noodopvang

2.1 Algemene gegevens

Naam accommodatie	De Noordmolen
Adres	De Noordmolen Molenstraat 50 7514 DK Enschede
Contactpersonen noodopvang	Zie contactpersonenlijst hoofdstuk 3
Gebruik locatie	De locatie wordt gebruikt voor het opvangen van maximaal 300 vluchtelingen.
Startdatum opvang	Juni 2022
Bezettingstijden noodopvang	24/7
Doelgroep	Vluchtelingen, zie voor details 2.2
Verwachte aantal bewoners	In de Noordmolen zullen maximaal 300 personen worden opgevangen

2.2 Beschrijving doelgroep

Het gaat hier om Oekraïense vluchtelingen. Het betreft vooral vrouwen met kinderen, ouderen en alleenreizende mannen, jong en oud. Vanwege de grootschaligheid zijn kwetsbare mensen (bv. Met beperking, rolstoelafhankelijk) minder geschikt voor deze locaties. De locatie is niet geschikt voor het opvangen van huisdieren.

In de regeling opvang ontheemden Oekraïne is beschreven dat de volgende categorieën recht hebben op opvang in een gemeentelijke opvanglocatie:

1. Personen met de Oekraïense nationaliteit
2. Staatlozen of derdelanders met een andere nationaliteit dan de Oekraïense, die:
 - op 23 februari 2022 in Oekraïne internationale bescherming of gelijkwaardige nationale bescherming genoten;
 - op 23 februari 2022 een (andere) geldige Oekraïense verblijfsvergunning hadden.
3. Gezinsleden van de hiervoor genoemde personen:
 - Huwelijkspartner of niet-gehuwde partner waarmee een duurzame relatie wordt onderhouden
 - Minderjarige ongehuwde kinderen (binnen of buiten huwelijk geboren of geadopteerd)
 - Andere naaste familieleden die met het gezin samenwoonden en die volledig of grotendeels afhankelijk zijn.

2.3 Registratie vluchtelingen bij aankomst

Twents Coördinatiepunt Vluchtelingenspreiding

- ✓ Twentse Coördinatiepunt Vluchtelingenspreiding is via een piketnummer , 24/7 operationeel. Zij zijn eerste aanspreekpunt voor het Landelijk Coördinatiepunt Vluchtelingenspreiding (LCVS), NU Twente en de overheidspartners (o.a. gemeenten en politie) in Twente.
- ✓ Twentse Coördinatiepunt Vluchtelingenspreiding gaat alleen over spreiding vluchtelingen in Twente, dus het bijeen brengen van vraag en aanbod, de zogeheten matching.
- ✓ Twentse Coördinatiepunt Vluchtelingenspreiding zorgt voor de matching met de locaties die door de Twentse gemeenten beschikbaar zijn gesteld voor de opvang van vluchtelingen en de particuliere initiatieven die zijn aangemeld bij Nu Twente. Als hier geen plekken zijn, wordt gekeken naar opties buiten de regio.
- ✓ Vraag-aanbod wordt door Twentse Coördinatiepunt Vluchtelingenspreiding bijgehouden in een registratiesysteem. Registratie gebeurt op aantallen. Een verzoek tot opvang wordt rechtstreeks neergelegd bij de locatiemanager van een opvanglocatie. De projectleider van de betreffende gemeente wordt per mail geïnformeerd hierover. De intake en registratie van persoonsgegevens geschiedt op de opvanglocatie.

Intake en registratie

Vluchtelingen die recht hebben op een plek in de gemeentelijke opvang, dienen een intakeformulier in te vullen. Dat is een verantwoordelijkheid van de opvanglocatie, die daarvoor bewonerslijsten moet bijhouden. Zij noteren persoonlijke gegevens als naam, voornaam, geboortedatum, geboorteplaats, waarmee wordt gelegitimeerd, nummer legitimatiebewijs, telefoonnummer/e-mail, reist samen met en ook kamernummer op de opvanglocatie.

Tevens is er een medisch intakeformulier waar medicatie op wordt ingevuld en o.a. wel/niet gevaccineerd tegen COVID19.

Als er vragen zijn over de opvang van Oekraïense vluchtelingen of andere vluchtelingen, kan er contact op worden genomen met de frontoffice van het AVIM.

Mensenhandel

Medewerkers die betrokken zijn bij het registratieproces van vluchtelingen moeten alert zijn op indicaties die wijzen op mensenhandel. Voorbeelden hiervan zijn: het slachtoffer beschikt niet zelf over (reis)papieren, slaat medische hulp af of draagt sporen van lichamelijke mishandeling. Mocht gedurende het registratieproces naar voren komen dat er mogelijk sprake is van mensenhandel, dan dient de medewerker dit vermoeden direct aan de Locatiemanager te melden. Dit dient discreet te gebeuren. De locatiemanager licht vervolgens terstond de lokale politie in.

3. Organisatiestructuur

3.1 Beschrijving organisatie (organogram)

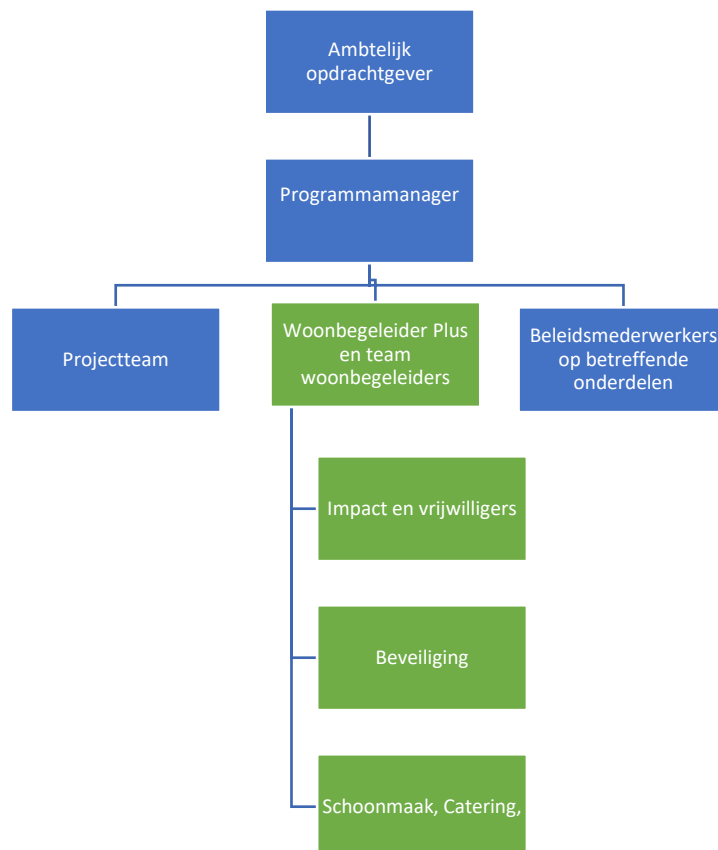
Algemene structuur:

De woonbegeleiders en de beveiligers ontruimen in geval van een calamiteit het pand. Ook zijn de woonbegeleiders het eerste aanspreekpunt voor de bewoners en kan hen op weg helpen met allerlei zaken. Zij zijn in bezit van een BHV inclusief EHBO-diploma.

Bezetting:

- er zijn altijd twee beveiligers aanwezig; één bij de toegang en één is aanwezig in de locatie
- de woonbegeleiders zijn aanwezig tussen 8.00 en 21.00. Er zijn per dag 2 diensten; 8.00-16.30 en 12.30-21.00
- de locatiemanager wordt vooralsnog niet ingevuld. Er is een woonbegeleider plus voor een aantal extra coördinerende taken. Het projectteam neemt een aantal taken en verantwoordelijkheden van de locatiemanager over.

Organogram

Opschaling crisisorganisatie (Veiligheidsregio Twente/hulpdiensten)

Indien een incident of calamiteit vraagt om (gecoördineerde) inzet van hulpdiensten wordt hiervoor aangesloten bij de reguliere procedures van Veiligheidsregio Twente c.q. hulpdiensten. Op basis van de aard en omvang van het incident wordt een passende organisatiestructuur (bijv. GRIP 1) ingesteld.

3.2 Taken en verantwoordelijkheden sleutelfunctionarissen

Indien zich een incident of calamiteit voordoet en de calamiteitenorganisatie in werking treedt hebben de personen de volgende taken en verantwoordelijkheden.

Woonbegeleider

- alarmeert de hulpdiensten;
- zorg dragen voor de juiste opvang, behandeling van mogelijke slachtoffers;
- overdragen slachtoffers aan ambulance;
- is gemandateerd om beslissingen te nemen ten behoeve van de incidentbestrijding;
- schaaft op naar betrokkenen instanties zoals Team Veiligheid en Team Communicatie;
- voert taken uit in opdracht van de ploegleider en de hulpdiensten;
- schaaft op naar programmamanager.

Programmamanager

- pakt bij grote incidenten rol over mbt communicatie en afhandeling;
- draagt zorg voor nazorg voor personeel.

Beveiligers

- Treden op als BHV en vervult de rol van Hoofd BHV tot alarmdienst het overneemt;
- zorgt voor de coördinatie tijdens calamiteiten/incident;
- assisteren van de opdrachtgever (werkzaamheden in het kader van beveiliging en veiligheid);
- repressief (handelend) optreden in geval van calamiteiten en onregelmatigheden;
- verschaffen informatie over technische installaties;
- zorg dragen voor de juiste opvang, behandeling van mogelijke slachtoffers.
- overdragen slachtoffers aan ambulance.

Team Veiligheid gemeente Enschede

- In geval van calamiteiten verantwoordelijk voor de informatielijn naar bestuur.

Team Communicatie gemeente Enschede

- Zorgt voor woordvoering en communicatie tijdens en na het incident.

3.3 Herkenbaarheid

De aanwezige medewerkers zijn op diverse wijzen te herkennen:

- De woonbegeleiders en vrijwilligers zijn te herkennen doordat hij/zij voorzien zijn van een badge. Bij calamiteiten en grote groepen is het mogelijk een hesje te dragen voor de herkenbaarheid.
- Medewerkers van de beveiliging dragen allen een beveiligersuniform.

3.4 Externe communicatie

Als zich een incident of calamiteit voordoet, verloopt de externe communicatie hierover via de woordvoerder van de gemeente Enschede. Medewerkers van de noodopvang verwijzen voor de externe communicatie door naar de woordvoerder van de gemeente Enschede. Media kunnen voor vragen terecht bij de woordvoerder van de gemeente. De afdeling communicatie van de gemeente verzorgt eventuele berichtgeving via de sociale media-kanalen van de gemeente Enschede.

4. Samenvatting risico-inventarisatie

Op basis van de beschikbare informatie is een risico-inventarisatie opgesteld waarin is vastgesteld met welke context men te maken heeft en welke (aanvullende) maatregelen noodzakelijk zijn om het gewenste veiligheid/continuïteit niveau te bereiken. In dit hoofdstuk is een overzicht opgenomen van de geconstateerde risico's op basis van vier thema's.

4.1 Brandveiligheid:

Door de brandweer is gezamenlijk met de gemeente Enschede een brandveiligheidscontrole uitgevoerd en een advies uitgebracht met aanbevelingen. De daarbij geconstateerde actiepunten zijn opgepakt en uitgevoerd. Met de brandweer is overeengekomen dat er een melding brandveilig gebruik wordt ingediend. Zodra de verbouwing klaar is en de locatie is ingericht zal er opnieuw een inspectie door de brandweer plaatsvinden. Door de gemeente (vastgoedeigenaar) zijn vervolgens ook een ontruimingsplan en ontruimingskaarten opgesteld, welke als bijlage bij dit plan zijn gevoegd.

4.2 Openbare orde en Veiligheid;

Er is geen aanleiding om bij de verwachte doelgroep problemen te verwachten. De gemeente zal samen met de politie de effecten van de opvang in de omgeving monitoren. Zo nodig worden in overleg met de locatiebeheerder en politie aanvullende maatregelen getroffen.

De wijkagent is op de hoogte van de opvanglocatie en zal regelmatig haar gezicht laten zien om contact te houden met de bewoners.

Bij levensbedreigende situaties belt u 112.

Bij onveilige of verdachte situaties belt u de politie op 0900 – 8844.

Omwonenden

De direct omwonenden hebben in de brief over de informatiebijeenkomst een direct telefoonnummer van de wijkregisseur gekregen, daarnaast wordt men op de hoogte gehouden doormiddel van een nieuwsbrief.

Incidenten en ervaringen van omwonenden worden gemonitord en geregistreerd door politie en gemeente (wijkregisseur). Meldingen kunnen worden gedaan via het speciaal ingerichte mailadres: Oekraine@enschede.nl.

4.3. Verkeer:

Het pand is vanuit diverse richtingen goed bereikbaar voor auto's, fietsers en voetgangers. Ook voor hulpdiensten en bevoorrading is het pand goed bereikbaar. In verband met een reconstructie is aansluiting van de Molenstraat op de Oldenzaalsestraat van 9 mei tot 17 juni afgesloten.

4.4. Gezondheid:

De GHOR heeft de taak de toegang tot de curatieve medische zorg in te regelen alsmede de publieke gezondheidszorg te coördineren. Daarnaast kan de GHOR ingezet worden als intermediair wanneer in één van beide zorgsystemen vragen/problemen ontstaan.

Vluchtelingen uit Oekraïne vallen onder de richtlijn tijdelijke bescherming. Hierdoor hebben zij o.a. ook recht op reguliere gezondheidszorg. De Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA) van de COA is hierbij niet betrokken.

Medische intake

Er wordt een medische intake geadviseerd en ook in de kamerbrief d.d.17 maart wordt gesproken van een gezondheidscreening. Er is geen landelijk voorgeschreven werkwijze vastgesteld voor deze medische intake. Er zijn verschillende manieren om deze medische intake te organiseren en hierin is maatwerk, in afstemming met de lokale geneeskundige hulpverleners, mogelijk. Op dit moment zijn vragen over gezondheid opgenomen in het intake formulier.

Vergoeding zorgkosten

Voor Oekraïners die worden opgevangen geldt de CAK-regeling voor onverzekerden (www.CAK.nl). Dat betekent dat het verlenen van medische zorg aan vluchtelingen uit Oekraïne wordt vergoed via de subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg voor onverzekerden. Hierbij wordt alleen zorg uit het basispakket vergoed zonder bijdrage van de patiënt.

Curatieve medische zorg

Huisartsenzorg

Wat gezondheidszorg betreft worden de reguliere lijnen gehanteerd. Hierover zijn afspraken gemaakt met de lokale huisartsen.

Apotheek

De apotheken in Twente zijn geïnformeerd over de komst van de Oekraïense vluchtelingen. Apothekers hebben aangeboden dat zij, waar nodig, huisartsen willen ondersteunen. De apothekers staan landelijk met elkaar in verbinding en wisselen kennis actief uit.

Op verschillende opvanglocaties wordt door de apothekers medicatie afgeleverd. Deze medicatie komt in afgesloten zakken voorzien van bijvoorbeeld een privacy sticker. Deze medicatie mag, wanneer dit deugdelijk is afgesloten, door een ieder in ontvangst genomen worden. Vervolgens mag deze medicatie, door een ieder, gegeven worden aan de persoon voor wie deze medicatie bedoeld is. Hierbij is het, niet verplicht, wel aan te raden om legitimatie te vragen. Deze handeling hoeft niet perse geregistreerd te worden.

Mondzorg

In geval van acute mondzorg belt de woonbegeleider een tandartsenpraktijk in de regio. Vanuit het principe van zorgplicht dient de tandarts hulp te verlenen.

Verloskunde

Via de crisiscoördinatie van het verloskundigen netwerk in Twente zijn de verloskundig praktijken in Twente geïnformeerd over de komst van de vluchtelingen uit Oekraïne. De inzet van de verloskundige zorg zal in eerste instantie via de huisarts lopen. Hierbij is men vrij een praktijk te kiezen en werkt men niet met vaste praktijken voor gevluchte Oekraïners.

Psychosociale hulpverlening

Vooralsnog volgt de psychosociale hulp voor Oekraïense vluchtelingen de standaardroute. Dit betekent dat huisartsen het eerste aanspreekpunt zijn voor de doorverwijzing.

Corona

GHOR Twente heeft aan de GGD een advies gevraagd over het vaccineren van vluchtelingen uit Oekraïne die opgevangen worden in Twente. Onderstaand het advies de wijze waarop dit gedaan wordt.

Vaccineren tegen COVID

De vaccinatiegraad tegen Corona is laag bij Oekraïense vluchtelingen. Het advies is om na inventarisatie zo snel mogelijk vaccinatie tegen Corona aan te bieden, om uitbraken zoveel mogelijk te voorkomen.

Voor het vaccineren op locatie is het van belang dat er een redelijke bezettingsgraad is. Afhankelijk van de doorstroom van de bewoners wordt bepaald of en wanneer we eventueel terugkomen voor een vervolgactie.

De vaccinatie vraag zal zoveel mogelijk opgepakt worden volgens de werkwijze die ook voor de zorginstellingen en thuiszorg wordt gehanteerd. Onze voorkeur is daarbij als volgt:

1. Bewoner komt voor vaccinatie op eigen gelegenheid naar een GGD vaccinatielocatie.

Er kan gebruik gemaakt worden van inloopspreekuren of een afspraak bij de GGD via 0800-7070. Dit kan ook als iemand niet in het bezit is van een BSN nummer.

2. Groepsafspraak met collectief vervoer naar een GGD vaccinatielocatie

3. Op de opvanglocatie vaccineren

Als er op de opvang locatie gevaccineerd wordt gaat er gelijktijdig een voorlichtingsteam mee voor het verstrekken van informatie en beantwoorden van vragen.

In verband met de gevoeligheid van het thema vaccineren en het uitvragen van medische gegevens willen we werken met professionele tolken. Hierover is vooraf afstemming nodig.

Voor een goede voorbereiding heeft GGD Twente de volgende informatie nodig:

- Aantal personen van 5-11 jaar
- Aantal personen van 12-17 jaar
- Aantal personen 18 jaar en ouder

Deze informatie zal worden opgevraagd bij de locatiemanager op de locatie of de projectleider van de gemeente, voorafgaand aan het vaccinatiemoment.

Testen

Het beleid voor de groep vluchtelingen uit Oekraïne hetzelfde is als voor andere inwoners. Met de kanttekening dat bij specifieke vragen en situaties maatwerk nodig is, waarvoor overlegd kan worden met GGD Twente. Onderstaand advies is opgesteld door de artsen (M&G) en Deskundigen Infectiepreventie van GGD Twente.

Mensen met klachten moeten zich laten testen, dit kan met een zelftest of door een

test te laten doen bij de GGD. Dit betekent dat mensen bij binnenkomst op de opvang niet hoeven te testen. Collectief testen van mensen in de opvanglocatie is niet nodig.

Bij een positieve zelftest: Om zicht te houden op het aantal positief geteste personen in een opvang, vragen wij om positieve testen te melden bij de GGD.

De persoon die een positieve test heeft gaat in isolatie. Voor uitleg en specificering:

<https://lci.rivm.nl/>

Directe contacten van een positief getest persoon: Hou de gezondheid van de positief geteste persoon in de gaten. Vermijd verder contact met kwetsbare personen tot 10 dagen na het contact met de positieve persoon. Alleen testen bij klachten.

Advies isolatie maatregelen: Het heeft de voorkeur om positief geteste mensen op dezelfde locatie te houden. Hiermee voorkom je extra vervoer. Hierbij gepaard gaande risico's, te nemen maatregelen en logistieke uitdagingen worden voorkomen.

Idealiter zijn de isolatie locaties apart gestationeerd van overige ruimten van de locatie.

Personen in isolatie beschikken bij voorkeur over eigen sanitaire voorzieningen.

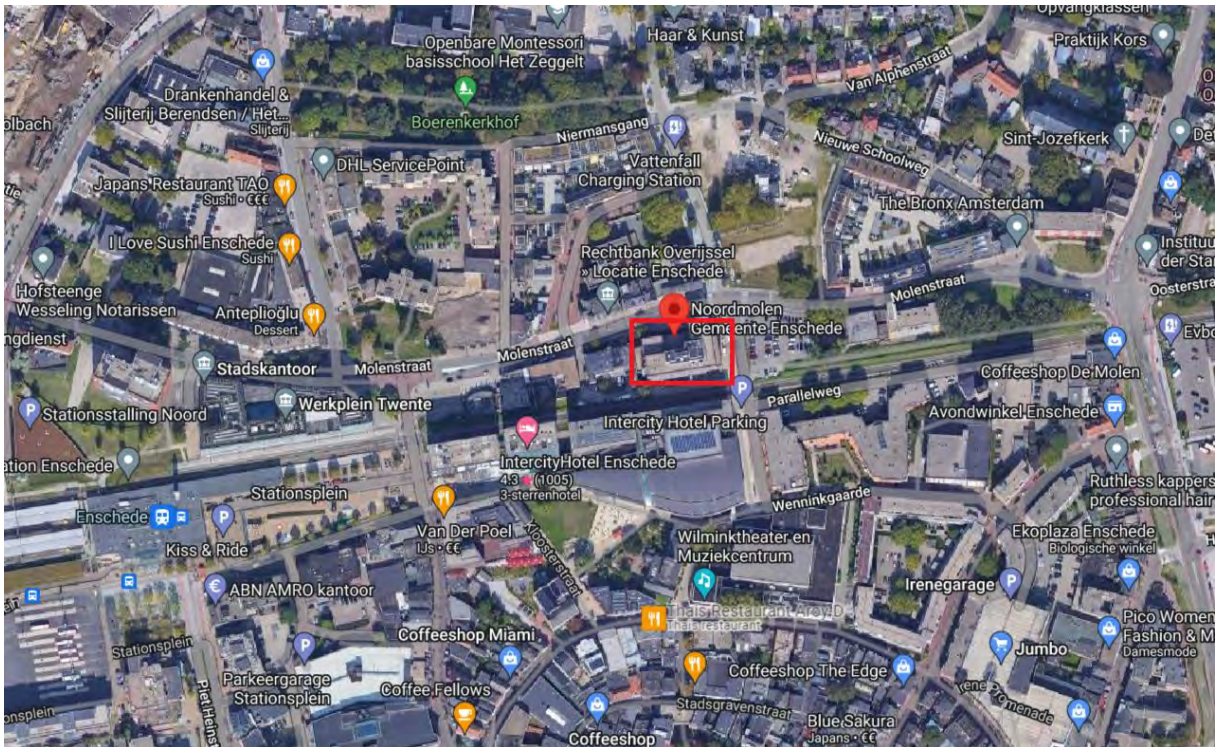
Als er geen isolatie faciliteiten gerealiseerd kunnen worden dan is vervoer nodig. Hiervoor bestaan landelijke richtlijnen. (<https://lci.rivm.nl/>)

Wij verzoeken om hierin rekening te houden met privé/ gezinssituaties.

Bron en contactonderzoek: Een "klassiek" bron en contactonderzoek levert weinig meerwaarde op en is vaak moeilijk uit te voeren. Wel willen we graag contact blijven houden met de positief geteste vluchtelingen om de context en situatie goed in kaart te brengen om zicht te houden.

Bovenstaande zijn algemene maatregelen. Afhankelijk van de context en de situatie kan het zijn dat er andere adviezen gegeven worden die afwijken van het bovenstaande. Neem daarom altijd contact op met GGD Twente bij vragen of wanneer aanvullend advies nodig is.

Bijlage 1 Omgevingsbeeld

Bijlage 2 BHV Ontruimingsplan

Het ontruimingsplan met plattegronden is als losse bijlage beschikbaar bij dit veiligheidsplan.